

Praksissamling

Barnehagenes
praksiserfaringer
fra
MINO-nettverk
2013-2014

Språksenter for barnehagene i Bærum

Mino-nettverk 2013-2014

Nettverk for barnehager med mange flerspråklige barn

I perioden september 2013 til desember 2014 deltok 15 bærumsbarnehager i et nettverk i regi av Språksenteret. Nettverket var et tilbud til de barnehagene som allerede hadde mye erfaring med flerspråklige barnegrupper, men som ønsket å styrke sin kompetanse. Målet var å øke kompetansen knyttet til det å skape gode språkmiljø for de flerspråklige barna i barnehagen.

En av komponentene i nettverket var at alle barnehagene skulle gjennomføre et egenvalgt praktisk arbeid. Hensikten var å skape en praksisendring. Arbeidet kunne være stort eller lite, et selvstendig prosjekt eller et mindre arbeid knyttet til allerede igangsatte prosjekt.

Selv om noen av ulike grunner måtte endre planene underveis, opplevde alle barnehagene å skape større engasjement, økt bevissthet og en endring av praksis i løpet av perioden. Dette heftet er en presentasjon av barnehagenes arbeid. I tillegg til å dokumentere det gode arbeidet barnehagene gjorde, håper vi heftet også kan bli en idebank og en inspirasjon for disse og andre barnehager.

Tekst og bilder stammer i hovedsak fra barnehagene selv, men er redigert og satt sammen av Språksenteret. Presentasjonene er godkjent av barnehagene.

Språksenteret, januar 2015.

Innhold

- Belset barnehage: *Bruk av iPad i arbeid med flerspråklige barn*
- Berger barnehage: *Språk i hverdagen – enkle tiltak i det daglige*
- Dønski barnehage: *Bruk av språkkofferter i begrepslæringen*
- Emma Hjorth barnehage: *Begrepslæring gjennom temaarbeid*
- Epleskogen barnehage: *Fortellerkunst*
- Gommerud barnehage: *Entusiasme og engasjement for bøker*
- Gullhaug barnehage: *Gode lesestunder med barn*
- Hamang barnehage: *Antall, rom og form – førmatematiske begreper*
- Haslum barnehage: *Etablering av språkrom*
- Hornienga barnehage: *Innføring av dagtavle*
- Høvik barnehage: *Bevisst språkstimulering i hverdagen*
- Jongskollen barnehage: *Månedens bok*
- Rud barnehage: *Litt like, litt ulike og vi liker det!*
- Stabekk barnehage: *Tematisk arbeid*
- Vallersvingen barnehage: *Foreldresamarbeid*

Belset

Bruk av iPad i arbeid med flerspråklige barn

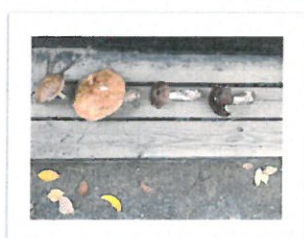
Mange nasjonaliteter er representert i barnehagen

iPad brukes variert og i mange situasjoner. For eksempel:

- Når barna har laget noe fint. Dokumentasjon for å ta vare på øyeblikket.

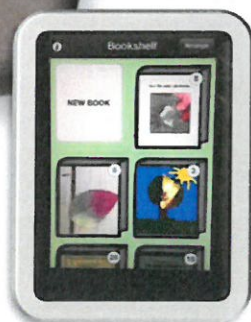
- Når barna har funnet noe spennende på tur.

Det lages et referat fra turen, sammen med barna. Referatet skrives ut og henges opp i garderoben. Barna kan fortelle foreldrene om sine opplevelser fra dagens tur.

Det tas mange bilder. Barna kan velge mellom disse bildene når de skal lage en bok ved hjelp av appen StoryKit. Da jobbes det med tekstskaping via gjenfortelling og bruk av bilder.

Det er stas å skrive teksten i boken sammen!

Berger

Språk i hverdagen – enkle tiltak i det daglige

Fem viktige aktiviteter for barns språkutvikling:

1. Gode samtaler

- Hverdagssamtalen, hvor som helst, når som helst og om hva som helst.
- Barna inviterer inn i samtalen og voksne tar imot og tolker det barna vil si.
- Still spørsmål som barna kan svare på.
- Gi tid og ikke snakk for mye selv.
- Samtaler om språk og ord, også på forskjellige språk.

2. Rim, regler, dikt og sang

- Er en del av språkets uttrykksside, skaper klang og rytme.
- Inneholder lyder og lydkombinasjoner og lydmalendeord.
- Er en snarvei inn i språket, alle kan være med.
- Bruk de samme reglene om og om igjen.
- Lær noen regler og dikt utenat.

3. Fortelling og høytlesing

- Utvikler barns ordforråd.
- Kan handle om barns egne erfaringer og kan hjelpe dem å forstå hva de selv erfarer.
- Les for alle, les hver dag og les gode bøker.
- Motiver de som ikke selv tar initiativ.
- Bruk konkrete, lag bordteater og hånddukker.
- Introduser boken og snakk om det dere har lest, litterær samtale.
- Ha bøker på forskjellige språk på avdelingen.

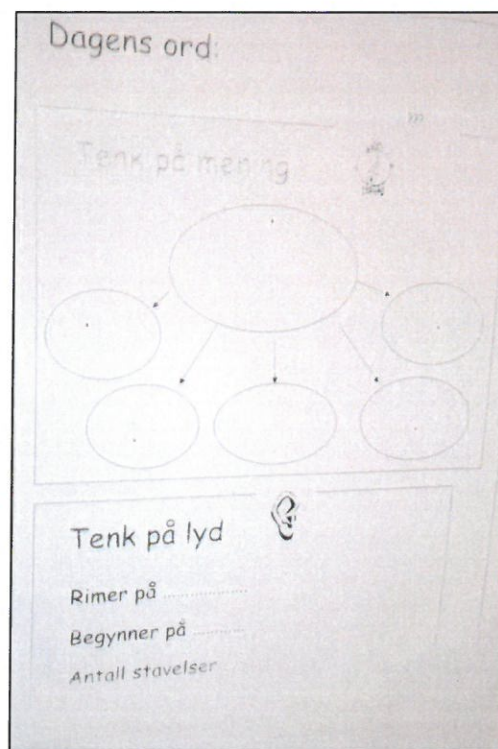
4. Lek

- Ulike lekeformer stimulerer ulike sider av språket.
- Leken utvider barnas tenking.
- I byggeleken lærer barna ord på former, ser forskjeller (stor – liten) og blir kjent med forskjellige materialer.
- Regelleken gir felleskap og sosial utvikling.
- Rolleleken er en fortelling som diktes i felleskap med andre. Der kan barna lære å holde fast ved et samtaleemne og prøve ut ord og uttrykk.
- Hjelp barn inn i rolleleken. Skap nye roller, ta selv en rolle og få med flere på leken.
- Lag temalekekroker.

5. Utforsking av skriftspråket

- Gir barna tekstforståelse.
- Lag tekster sammen med barna.
- Bruk lyden når du skriver sammen med barna.
- Samtal om bokstaver, lyder og tall.
- Lag bokstaver i tredimensjonale materialer.
- Se på hvordan «bokstaver» i andre språk ser ut.
- Lag en skrivekrok på avdelingen.

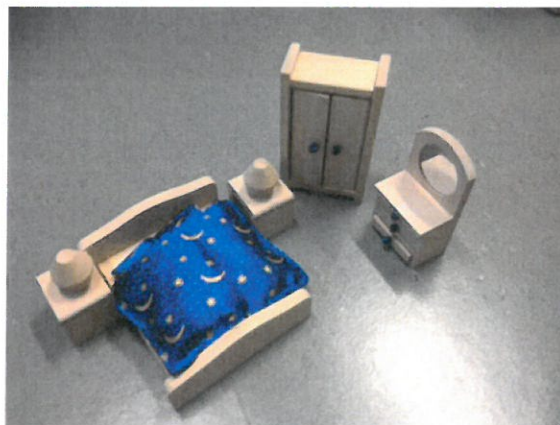

Dønski barnehage

Bruk av språkkofferter i begrepslæringen

Mål

Oppgradere språkrommet ved å lage ulike språkkofferter til bruk i begrepslæringen.

- Dønski har laget språkkofferter til både bøker, eventyr og sanger.
- De har tatt for seg ulike rom i et hus og laget egne språkkofferter til disse. De har laget kjøkken, spisestue, stue, bad osv.

Her er
barnerommet

Eventyr

Noen klassiske eventyr er klare til bruk, som Bukkene bruse, Rødhette og Gullhår og de tre bjørnene.

Rødhette

Bøker

Skinnvotten: *Er det plass til alle i votten?*

Skinnvotten

En stabel med
hverdagskonkreter!

Et barn lurte på: «Er det dine
matbokser??»

«Vi har foreløpig bare gått et
lite stykke av vegen- men syns
det har vært en fin tur så
langt»

Emma Hjorth

Begrepslæring gjennom temaarbeid

Mål

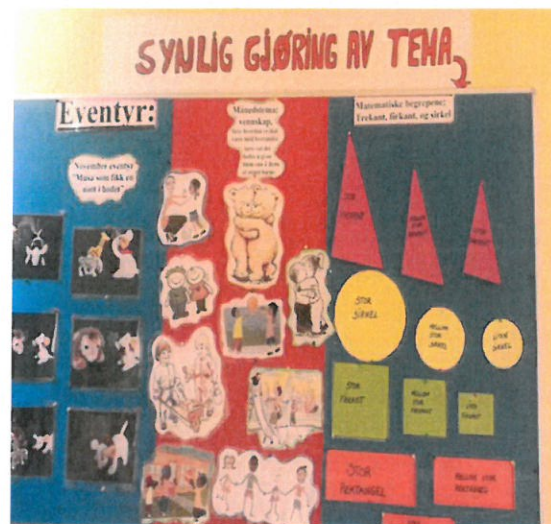
- Barna skal få større innhold i begrepene.

Metode

- Alle avdelinger jobber med samme tema i en periode, og det velges ut felles fokusord knyttet til tema.

- Hele personalgruppen var med å forberedte fokusordene
- Alle jobbet med ordene i aktiviteter og hverdagssituasjoner
- Arbeidet ble synliggjort gjennom månedsplan og månedsbrev

Tema eventyr - vennskap - matematiske begreper

Barnehagen har en flerkulturell personalgruppe. Legger alle det samme i begrener? Det ble hengt opp en egen tavle med de voksnes ulike innspill i forhold til periodens utvalgte begreper. Dette ble til inspirasjon for alle.

- Metodikken «Grep om begreper» ble benyttet for å utforske fokusordene sammen med barna.
- Hele personalgruppen deltok på kurs i dette.

Epleskogen

Fortellerkunst

- Epleskogen har jobbet med kunstfag, og ønsket derfor å inkludere språktemaet i dette arbeidet. Derfor: Fortellerkunst!
- Målet var å styrke språket og språkforståelsen til barna og samtidig øke lese- og fortellergleden.
- De forberedte seg ved å kjøpe inn noen nye bøker og dra til biblioteket.
- Hver avdeling valgte seg noen bøker som de skulle fordype seg i.
- Det ble gitt veiledning i ulike måter å lese bøker på, bl.a bruk av rekvisitter.
- Innlevelse og engasjement hos de voksne var et viktig mål!

Gjennomføring

- Koffertene med rekvisitter, konkreter og heftene var klare.
- Hver avdeling valgte bøker.
- Alle startet med å studere forsiden og bildene inni boken. Barna syntes det var gøy å lage egne historier ut fra bildene og var veldig spente på om de hadde gjettest "riktig" da de begynte å lese boken.
- Bruk av konkreter var til stor hjelp, spesielt for de flerspråklige barna. Det var lettere å forstå og å følge med på fortellingen.
- Barna lekte med konkretene og gjenfortalte historien.

Erfaringer

- Noen voksne syntes det var litt vanskelig å lese med rekvisitter/kostymer. Etter hvert som de kunne fortellingen godt gikk det bedre og de likte det godt!
- Noen grupper valgte å leke boken, og noen laget dramaforestilling. Gruppen som leste "Familien Rotle flytter" lekte at de flyttet. De pakket leker etc. i esker og flyttet rundt på avdelingen.
- Gruppene jobbet parallelt med et kunstverk som skulle representere boken de leste.
- Alle bøkene, rekvisitter, konkreter og heftene ble utstilt sammen med kunsten slik at foreldrene kunne se sammenhengen.
- Barnehagen hjalp foreldre til å finne gode barnebøker på barnets morsmål. Tospråklige assistenter leste bøker på morsmål for barn med samme språk.

Eksempel: Rumpemelk fra Afrika

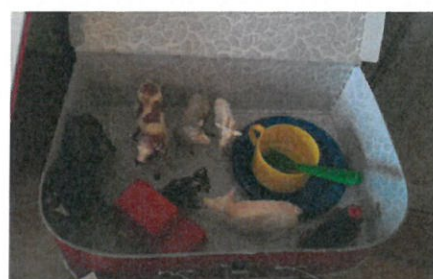
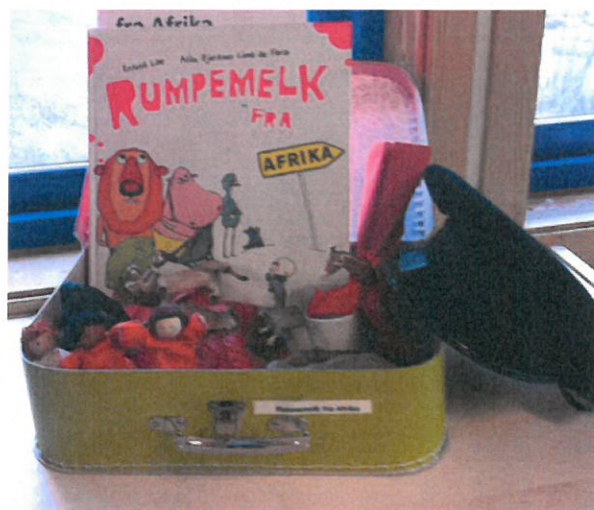
Før dere leser boken:

- Les igjennom boken først slik at du kjenner historien.
- Se på forsiden av boken. Hva forteller bildet oss? Hva tror vi boken handler om?
- Se så på bildene inni boken. Hvor er vi? Hva skjer? Er de glade, triste? Hva tror vi fortellingen handler om? Prøv å lage en fortelling ut fra bildene.
- Les så boken. Bruk god tid og innlevelse. Bruk stemmedynamikk, bevegelser og ansiktuttrykk. Bruk konkrete fra koffert.
- Les boken litt "friere", mer som et skuespill, og med rekvisitter

Etter at dere har lest boken:

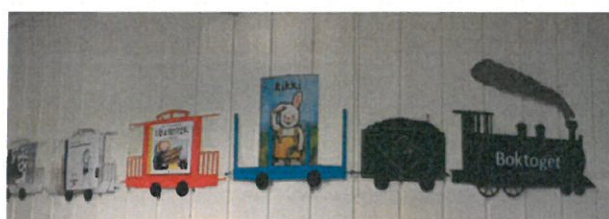
- Hva handlet boken om? Har du smakt rumpemelk? Hvor kommer melk fra?
- Hvilke dyr møtte han på sin vei? Bor disse dyrene i Norge?
- Hvorfor var elefanten lei seg, hva hadde skjedd? Hvilken farge har sjiraffen i boken, og elefanten?
- Avslutt med å lage et kunstverk relatert til boken

Gommerud

Entusiasme og engasjement for bøker

- Opplæring i dialogisk lesing.
- Hver avdeling har et system som sikrer at alle barn blir lest for.
- Det settes av tid til lesing i planer.
- Bøker brukes i ulike situasjoner.
- Bruker varierte formidlingsformer.
- Tydelig arbeidsdeling og tid til forberedelse.

Barnehagen knytter nye prosjekter til allerede etablerte prosjekter og får dermed en helhetlig satsing.

Problemstilling:

Hvordan kan vi gi barna like muligheter gjennom bøker og fortellinger?

Like muligheter
gjennom bøker
og fortellinger
GOBH

Entusiasme og
engasjement
for bøker

Mino-nettverk/
Språksenteret

Like
muligheter

Rykkinn område

Likestilling og
likeverd i
praktisk
pedagogisk
arbeid

Bhg.kontoret

Hovedmål:

Barnehagen har utviklet en pedagogisk praksis som fremmer likeverd og mangfold

Dialogisk lesing på assistent- og fagarbeidermøte

- Dialogisk lesing bidrar bl.a. til at:
 - Barna utvikler evne til undring i møte med litteraturen som en viktig drivkraft til både å lese mer, og å gå dypere inn i det de leser.
 - Barna får oppleve at egne erfaringer, følelser og assosiasjoner er viktige.
 - Barna opplever et fellesskap rundt teksten.
- Barn skaper mening i tekst gjennom ulike strategier som forutsetter at de er aktive.

Praktisk arbeid to og to:

Alle hadde med seg en bok til møtet.

Fortell om boka du har valgt. Hva er det med denne boka som gjør at du liker den?

Velg en av bøkene og drøft:

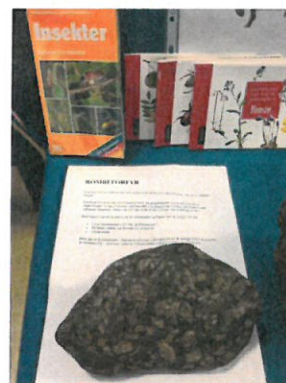
- Hva handler boka om?
- Hva mer kan boka handle om?
- Hva forteller bildene?
- Hvilke begreper kan det være aktuelt å jobbe mer med?
- Hvilke aktiviteter kan knyttes opp mot denne boka?

Bøker knyttet til månedens ord

- Barnehagen har etablert godt språkarbeid knyttet til månedens ord.
- I bokprosjektet ble bøker samkjørt med månedens ord.

Barnehagen har en egen facebook-side der de synliggjør blant annet språkarbeidet

Gullhaug

Gode lesestunder med barn

- Gode lesestunder gir bedre læringsbetingelser for barna og styrker språkutviklingen. Derfor ønsket Gullhaug barnehage å øke kompetansen på allsidig bruk av bøker.
- De ønsket at barna skulle aktiviseres mer i lesestunden, ved at det brukes bilder og materiell knyttet til boken og de ville bli mer bevisste på å hente fram barnas førkunnskaper
- De ville benytte dialogisk lesing og gjenfortelling

Boktreet brukes som dokumentasjon på hvilke bøker som er lest.

Gullhaug laget sin egen lesestundplakat:

Gode lesestunder med barn

Hvordan gjøre lesestunden til en god læringsarena:

- ❖ Fange barnas oppmerksomhet
- ❖ Vekke nysgjerrighet og interesse
- ❖ Presentere boken, se på forsiden sammen med barna
- ❖ Hente fram barnas førkunnskaper
- ❖ Interaktive barn i lesestunden – bruke figurer, konkrete og flanellograf (se mapper i bokhyllen)
- ❖ Dialogisk lesing (samtale om bokens innhold + fokusord m.m)
- ❖ Inspirerende voksne – formidlere
- ❖ Be barna gjenfortelle fra boken – kopiere sider/bilder – gi dem støtte til å fortelle
- ❖ Ta gjerne bilde av boken og heng det opp

Hele personalgruppen ble involvert i det praktiske arbeidet. Det ble laget nye flanellografer og bilder/figurer fra bøkene.

Barnehagen har laget egne flanellografer ved å kopiert og laminert bilder fra boka. I lesestunden deltar barna aktivt med bildene mens boka leses. De finner riktig bilde, henger opp osv. Bildene samles i en plastmappe sammen med boka.

Både barn og voksne deltar nå mer aktivt i lesestundene. Barnehagen har fått mye nytt støttemateriell til bøkene. Materiellet er lett tilgjengelig og inspirerer til samtale og læring.

Hamang barnehage

Antall, rom og form – førmatematiske begreper

Hele barnehagen har hatt følgende mål:

- Lære ulike matematiske begreper
- Kjenne igjen ulike geometriske figurer/former i omgivelsene
- Gjenkjenne egenskaper ved formene
- Skille former som er like og ulike
- Utvikle matematisk kompetanse
- Se sammenheng mellom to- og tredimensjonale former

Former

Barnehagen har tatt utgangspunkt i grunnformene.

Geometriske former

Hvilke former har vi hatt fokus på:

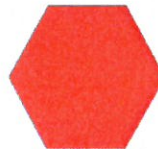
Firkant; kvadrat

rektangel

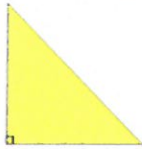
sirkel

Heksagon

Pentagon

Trekant

sylinder

terning (kub) (kub)

Tilleggsord: Kant, hjørner

Aktiviteter og arbeidsformer

- Synliggjøre former i rommet
- Gå på formjakt
- Bruke navn på formene i hverdagen.
- Sanger om former
- Bøker
- Sammensatte former – hvordan kan vi dele opp?
- Bankebrett/mosaikkbilder
- Ulik leker: Kims lek, Jovo, Geo-mag, data/iPad spill, brettspill, innpasningsspill, puslespill

- Hele personalgruppen har vært involvert i prosjektet
- Temaet har vært jobbet med både i aldersinndelte grupper, i lekegrupper, som tema i samling, i frileken og på tur og i alle hverdagsaktiviteter

Erfaringer

- Personalet ble bevisste på å bruke og benevne geometriske former
- Personalet ble bedre på å se mulighetene til å se, bruke, samtale og stille spørsmål om geometriske former.
- Barna, store og små, mestret å tilegne seg kunnskap om geometriske former
- Barna ble mer nysgjerrige. De ser og benevner geometriske former i hverdagen, uten og inne

Barna har tatt bilder av former i naturen

Haslum

Etablering av språkrom

Haslum barnehage ville etablere et nytt språkrom, der alle vet hva som finnes og hvordan en kan bruke det.

Det startet med et studiebesøk, og endte med en aktiv og praktisk planleggingsdag!

Bakgrunn

- Haslum har hatt språkrom i 7 år, men mye av det som finnes der har vært lite brukt.
- Rommet har vært mest bruk til barn med uttaleutfordringer og logopedoppfølging.
- Det har vært lite plass og kunne bare brukes med veldig små språkgrupper.
- Barnehagen hadde allerede mye bra materiell. Dette ville de ha mer fram i lyset!
- To fra personalet dro på studiebesøk til en barnehage som hadde flott språkrom. Dette inspirerte!
- Barnehagen brukte en planleggingsdag hvor hele personalet ble involvert i å bygge opp nytt språkrom!

Så satte de i gang!

Det ble laget en arbeidsliste for planleggingsdagen som alle skrev seg opp på.

Mål for planleggingsdagen

- Alle skal vite hva som finnes på språkrommet.
- Alle skal ha et eierforhold til rommet.
- Alle skal få lyst til å bruke det som finnes der.

Bokser med konkreter

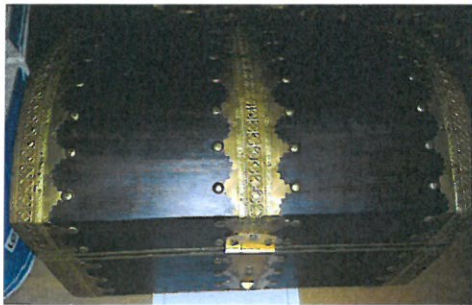
- Det ble laget bl.a språkbokser med konkreter. Alle ble på forhånd bedt om å ta med aktuelle ting hjemmefra til boksene.
- Språk 4, tiltak til TRAS og Magne Nyborg-teori ligger til grunn for valg av boksenes innhold.
- Eksempler på tema for boksene: mattelek, størrelser, mat, klær, ting i huset, kjøretøy, logoer, ting som kan snurre/ rulle/knytte/ tute, etc.

Det ble kjøpt inn gjennomsiktede bokser med lokk. Lurt at en kan se hva som ligger i boksene!

Erfaringer

- De siste tre månedene, siden språkrommet ble tatt i bruk, har mer enn 120 barn besøkt rommet.
- Hver dag er det barn der, og hver dag hentes en boks eller koffert ut på en avdeling.
- Logolesing er det som har overasket mest. De laminerte logo-bildene liker barna veldig godt, og de stimulerer til mye historiefortelling.
- Skattekista, der barn plukker opp en ting og beskriver den for de andre er også en vinner.
- Det er moro også for de voksne å jobbe på språkrommet!

Skattekista med det rare i...

Hornienga barnehage

Innføring av dagtavle

Mål

- De flerspråklige barna får visuell støtte ved beskjeder
- Utvikle barnas ordforråd
- Alle skal bruke dagtavle hver dag
- Barna får en tydeligere struktur på hverdagen sin og blir forberedt på hva som skal skje i løpet av dagen
- Få dette til som en naturlig del av barnehagehverdagen

Praktisk bruk

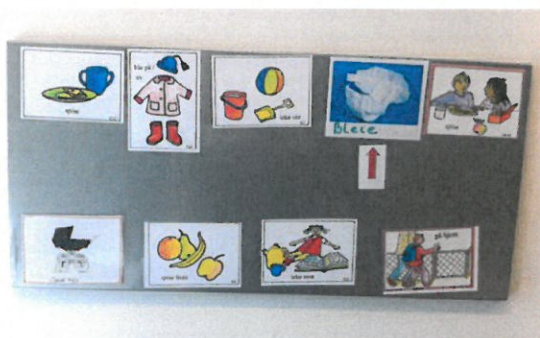

Barnehagen valgte å bruke magnetbånd bak på bildene på en magnettavle. Tavlene måtte være mobile da de forflytter seg i løpet av dagen/uken

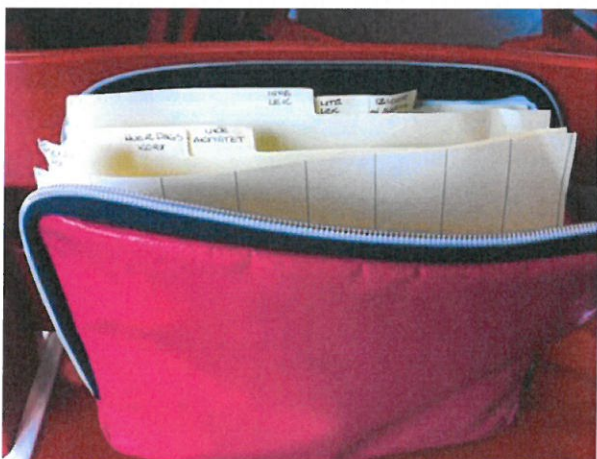
Det ble benyttet ferdige bilder fra karin.west.no.

Noen bilder manglet eller stemte ikke med dagens virkelighet. Barnehagen tok derfor selv noen bilder, eller de tegnet det som manglet.

Pilen ble benyttet for å vise barna hvor de var på dagen.

Oppbevaring av kortene

Ulike måter å strukturere dagtavlekortene på.

Erfaringer så langt

- Det kan være utfordrende å få alle med på dette
- Det er nødvendig med egen opplæring for nyansatte
- Alle må finne «sin» måte å gjennomføre dette på
- De som har fått til en fungerende rutine gir gode tilbakemeldinger på hvordan dette fungerer i forhold til barna
- De som får det til ser at:
 - det øker forståelsen av begreper
 - barna forstår instruksjonene og oppgavene mye lettere
 - Konsentrasjonen kan vare lengre
- Dette er noe man må arbeid aktivt med hele tiden – det går ikke av seg selv

Høvik barnehage

Bevisst språkstimulering i hverdagen

Høvik barnehage har hatt 2 fokusområder:

- Innføre månedens ord
- Gjøre om trær utenfor hver base til språktrær

«Språktreet vårt»

På treet står det beskrevet:

- «Språk i fokus»
- En beskrivelse av hva røttene, stammen, grenene og toppen av treet symboliserer for språkutviklingen
- Månedens ord

Momenter personalet er bevisst på i hverdagen

- «Barnet blir JEG gjennom deg»
- «Vi snakker på barna klærne»
- «Vi skal være bevisst – sette ord på alt»
- «Vi skal leke med språket – fantasere/undre oss sammen»
- «Små jevnlige drypp er bedre enn en hel dukkert av og til»

«Hei» på flere språk

- Alle språkene som er i basen er representert
- Gir en inkluderende opplevelse for alle.

Erfaringer

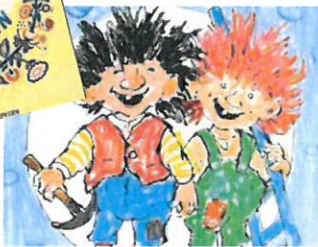
- Velg få fokusområder om gangen
- Inkluder hele personalet på ulike arenaer
- Sett av nok tid!

Jongskollen barnehage

Månedens bok

- I Jongskollen barnehage har hver fløy valgt en bok de skal jobbe med en hel måned.
- Det tas utgangspunkt i barnas interesser og det tas hensyn til årstider og aktuelle temaer
- Bøkenes kvalitet vurderes.
- Boka blir lest hver dag
- Det brukes mange ulike formidlingsmåter
- Det velges ut nøkkelord

Bøker det er jobbet med:

- Skinnvotten
- Den veldig travle edderkoppen
- Den lille larven Aldri-mett
- Fra topp til tå
- Gruffalo
- Pulverheksa
- Karius og baktus
- Hakkebakkeskogen
- Albert Åberg
- Den vesle kyllingen
- Gullhår
- Ludde
- Lillesøster
- Geitekillingen som kunne telle til ti
- Bygda som glømte at det var jul

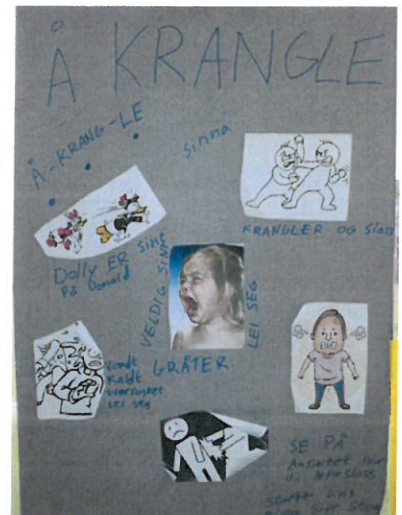
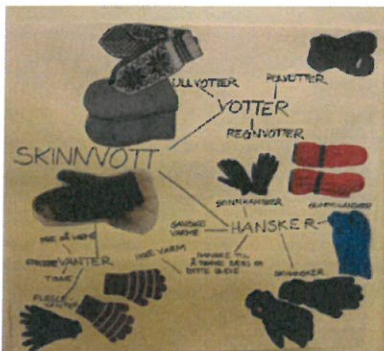
Ulike formidlingsformer

- Høytlesning
- Bilder på storskjerm
- Lydbok
- Dramatisering
- Flanellograf
- Konkreter

Bruk av nøkkelord

- Nøkkelord blir trukket ut og jobbet med enkeltvis
- De skaper begrepsforståelse, og sikrer at alle får mulighet til å forstå innholdet
- Dette skaper tilhørighet og samhold og utvikler rolleleken
- Barn og voksne reflektere rundt ordet
- Metoden «Grep om begreper» benyttes
- Det brukes mange konkrete!

Det brukes mange konkrete og disse gjøres tilgjengelige for barna i deres lek

Loff med sirup

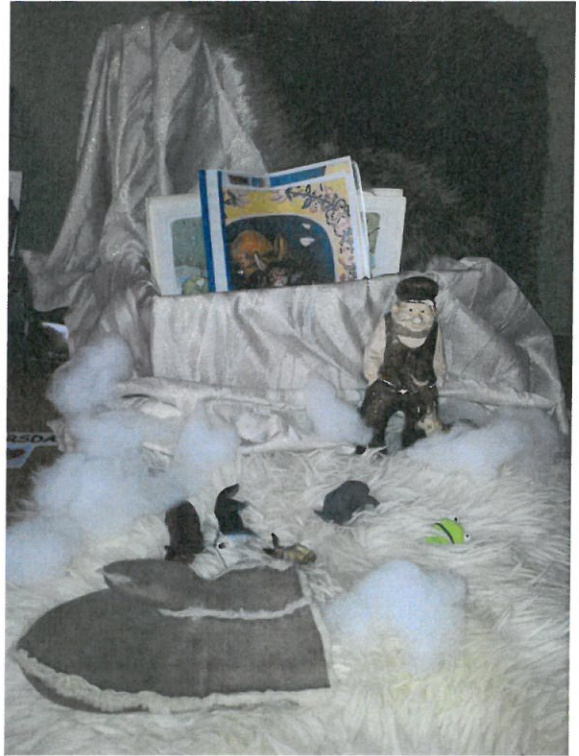

Rud

Litt like, litt ulike og vi liker det!

Mål

- Skape et inkluderende fellesskap med rom for den enkelte.
- Felles tema over lengre perioder, f.eks. *Skinnvotten*.
- Felles fortellinger skaper felles fryd, glede og fokus.
- Temaene knyttes til alle fagområdene i Rammeplanen.
- Lek, språk og vennskap er klyngemål for hele året.

Fagområdene	Hvordan jobber vi med temaarbeid samtidig som vi tenker fagområder?
Kommunikasjon, språk og tekst	Vi leser fortellingen, snakker om bilder som barna ser, prøver å få til samtaler som handler om temaet. Vi er bevisste på begrepsbruken, og på mulighetene. Når kan elementer fra fortellingen flettes inn i praten med barna?
Kropp, bevegelse og helse	Vi lager temarom: Skog med vott som barna kan krype inn og ut av. Bevegelser til sanger som omhandler dyrene i fortellingen. Være aktivt med i samlingsstund, ta dyr inn og ut av votten.
Kunst, kultur og kreativitet	Vi dramatiserer med konkreter, vi synger sanger. Barna får utforske ulike typer materialer. Vi henger opp illustrasjoner og annet som kan knyttes opp til fortellingen.
Natur, miljø og teknikk	Vi legger vekt på hva barna er kjent med fra før: Snø, noen av dyrene, begreper som varm, kald, det snør, det blåser osv... Turgruppe... finner vi en vott i skogen kanskje?
Etikk, religion og filosofi	«Jada, det er plass til deg også.» Kan en bjørn være venner med en mus? Er det plass til en bjørn i en vott? Mye å undres over.....
Nærmiljø og samfunn	Å bruke barnehagens uteområde. Har vi sett noen av disse dyrene? Hvor finnes de?
Antall, rom og form	Vi tenker rekkefølge når vi snakker om dyrene, teller med fingrene når vi ramser opp. Krype inn og ut av «vott» som vi lager på temarom =romforståelse.

Fortelling og formidling på ulike måter

- Snakke
- Bilder
- Konkreter
- Leke
- Dramatisering
- Synge
- Tegne
- Danse
- Tankekart
- På tur

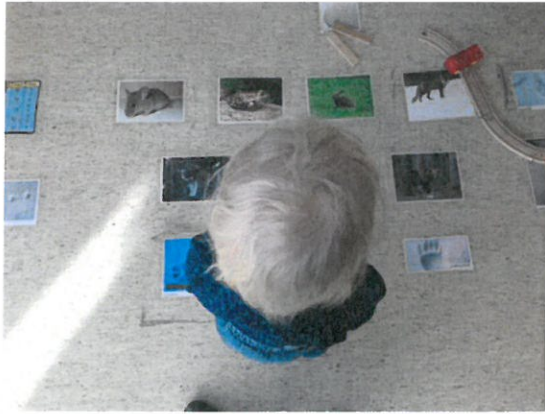

Barnehagens erfaringer

- «Eventyret følges selvsagt av bilder på veggen. Der blir de studert. På doveggen også, der er alle innom. Noen har riktig god tid der også.»
- «Fortellinger lever videre når de deles på måter som angår barna. Vi hører ordene inni oss etter hvert, ja før de kommer. De skaper gjenkjennelse og forventning. Det er *ordene* vi hører. Rytmen og de gode ordlydene når teksten er god. Vi sparer iblant på fine ord. I en fløyelsepose.»

Barnehagens erfaringer

«De minste har en pose og i den er dyrene fra eventyret. Barna får stikke hånden oppi og trekke, og er like spente hver gang. Bjørnen Labbediger blir Bjørnen sover osv. Hvert dyr sin sang. Og etter hvert hver lille neve sitt dyr, som holdes godt rundt. Og studeres litt.»

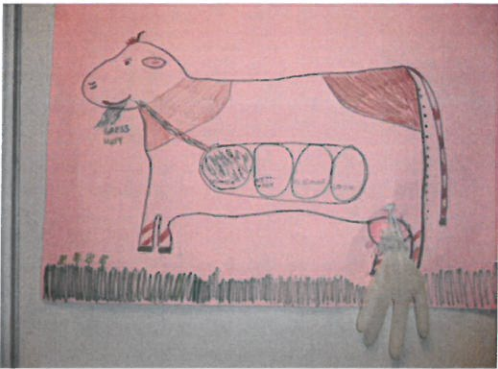
Stabekk barnehage

Tematisk arbeid – «Livet på bondegården»

- Hele huset jobbet med samme tema i ca 5 måneder
- Hvert enkelt dyr ble utforsket grundig – de jobbet med ett dyr i ca 2 uker
- Alle var involvert, store som små
- Det ble avsluttet med et bondegårdsbesøk

«Kua mi»

Hva heter
«mamma ku» og
«pappa ku»?
Hva heter
barnet til kua?
Hva spiser kua?
Hvor mange
mager har kua?
Hva får vi fra
kua?
Hva kan vi lage
av melken vi får
fra kua?

«Bæ, bæ lille lam»

Det var et mål at
barna hele tiden
skulle være
delaktige.
De tok
utgangspunkt i noe
barna kjente til fra
før av og bygget
videre på dette:
Sau – ull – kare-
farge – veve/strikke

Erfaringer

- Barna viste stor entusiasme og glede
- Barna fikk være delaktige – ikke bare høre/se
- Barna lærte nye ferdigheter
- Barna fikk et utvidet ordforråd
- Personalet lærte også mye. De måtte fordype seg i og skaffe seg kunnskap om hvert enkelt dyr
- Personalet fikk bruke fantasi, glede og humor
- Alle var med! Det engasjerte
- En kunne trekke inn mange av Rammeplanens 7 fagområder

Vallersvingen

Foreldresamarbeid

Mål

- Økt gjensidig forståelse og kommunikasjon mellom barnehage og foreldre
- Gjensidig kulturutveksling og berikelse

Barnehagen ønsket å lære om barnas hjemmekultur og tankemønstre, og finne ut:

Hvilken informasjon er det viktig for foreldrene at de får fra oss?

Foreldresamarbeid fremmer språket

- Barnehagen har i år mer enn 30 språk representert i barnegruppa
- Barnehagen ønsker å gi foreldrene en forståelse av norsk kultur, samtidig som de føler seg sett og respektert for sin egen kultur.
- Gode relasjoner mellom barnehage og foreldre skaper trygghet, og språktilegnelsen har gode vilkår.

Tilrettelegging for mangfold

- Hver høst inviterer nå barnehagen til et eget foreldremøte for alle flerkulturelle foreldre. Der fortelles det om språkarbeidet i barnehagen. Det blir også informert om de norske høytidene. Filosofien er at kunnskap er ufarlig, og at det er kunnskap – ikke påvirkning – barnehagen ønsker å formidle.
- Flagg kan være følsomt i enkelte områder. Barnehagen har derfor bestemt seg for å droppe disse på barnas plasser.
- Det er et ønske å gjenspeile mangfoldet i barnehagens spill-, bok- og puslespillsamling. Dette er ikke så lett, det er lite å finne i butikkene..

Foreldresamarbeid og kulturelt mangfold

- Kulturkalender: Barnehagen har laget en kulturkalender i samarbeid med foreldrene. Dette er en kalender med oversikt over alle aktuelle lands viktige merkedager og tradisjoner.
- Foreldre inviteres til språkgruppene for å hjelpe barnehagen med temaer de ikke kan nok om. For eksempel kan foreldre lære barn og personalet om religiøse høytider og nasjonale fester

Tyrkisk folkedans

Barnehagens verdier

Vallersvingens verdier om nestekjærlighet og solidaritet gjenspeiler seg i arbeid også utover barnehagens vegger. De har fadderbarn i India og Marokko. Vallersvingenbarna er engasjerte i dette, noe som også presenteres for foreldrene.

